

ملخص ملف العدد

ملخص باللغة العربية

ملخص باللغة الفارسية

ملخص باللغة الإنكليزية

ملخص باللغة العربية

تناولت مجلة الحياة الطبية في ملف هذا العدد بعنوان «الهرمنيوطيقا في سياق فهم النص الديني بين جدلية التفسير والتأويل» موضوع الهرمنيوطيقا وتطبيقاتها على النصوص الدينية، وقد عالج مجموعة من الباحثين والمتخصصين هذا الموضوع ضمن أربع مقالات؛ وفق الترتيب الآتي:

النص الديني من الفهم إلى الاهتداء -دراسة في أوهام الهرمنيوطيقا-

الشيخ الأسعد بن علي قيدارة

برزت مدارس واتجاهات عدة عند بعض الباحثين الإسلاميين في التعامل مع النص الديني لجهة تفسيره وفهمه وتأويله، تدعو إلى مفاهيمها وآلياتها بقصد تقريب النص الديني إلى الأفهام. ومن تلك الاتجاهات: الهرمنيوطيقا، التي تُعدّ إبداعاً غربياً ينتمي إلى السياق التطوري للفكر والفلسفة الغربيين، وهي تعكس -في عمقها، وعلى اختلاف طروحاتها- أزمة العقل الغربي في التموضع من الإنسان، والحقيقة، واللغة، والدين، ...

وأمام ذلك كله، كان لا بدّ، مع تغلغل هذا المفهوم في الأوساط الدينية واختراقه لمجالنا الفكري والحضاري، من أن يصار إلى التذكير بالسياق الفلسفي الخاص، وكيف مثل إفرازاً طبيعياً لمسار الحداثة المأزوم! وإلى التأكيد على خصوصية الموقف الفلسفي الإسلامي وعدم تناسبه مع اتجاهات كهذه.

إنّ الفراغ أو شبه الفراغ العلمي والمعرفي على مستوى نقد مناهج العلوم الدينية وتطويرها؛ وبالخصوص في الدراسات والبحوث اللغوية والبلاغية، وفي البحث الأصولي ومناهج الاستنباط الفقهي، وفي مناهج التفسير، يحتم علينا تقديم رؤية ومشروع حلّ أمام هذه التحديات، وذلك على مستويين؛ هما:

1. تخطّي أوهام الهرمنيوطيقا: من خلال التأكيد على الرؤية الكونية الإسلامية، وتطوير السؤال الفلسفي.
2. التأسيس للأرضية المعرفية للمنهج البديل: من خلال إعادة الاعتبار لتاريخ العلوم وتأسيس فلسفة العلوم الإسلامية، وتنقيح دقيق لهوية القرآن الكريم وموضوعاته وما يُترقّب منه، وتأصيل النقلة المركزية من الفهم إلى الاهتداء.

فلسفة الهرمنيوطيقا وتأويلية النص - علاقة تعاند أم

تواصل-

الشيخ شفيق جرادي

تتناول هذه المقالة بحث مسار الهرمنيوطيقا في حاضنة الفكر الغربي؛ بوصفها تياراً تنوعت اتجاهاته ومقاصده إلى أن استقرّ أو كاد يستقرّ على وظيفة فلسفية جديدة هي فهم الفهم، وتأثيراتها على العقل العربي والإسلامي عمومًا، وإسقاطاتها على التأويلية الإسلامية، ثم بيان الفرق بينه وبين تأويلية النص الديني؛ فهل هما على نحو من الوفاق، أم إنّ العلاقة بينهما فيها من التغاير ما فيها من خصوصيات ترتبط بطبيعة العقلية والموضوع؟ ثم بيان علاقة تأويلية النص الديني بالفلسفة، والتوجه نحو ربط تأويلية النص القرآني بتأويلية نص المعصوم عليه السلام، والوقوف عند خصائص تأويلية النص الدعائي عند المعصوم عليه السلام من خلال أنموذج أدعية الصحيفة السجادية للإمام زين العابدين عليه السلام.

الهرمنيوطيقا الدينيّة - مفتاح كليّانيّ لنصّ كوكبيّ-

الدكتور عبد العالي العبدوني

يعدّ استفهام النصّ المقدّس من أعلى المشاريع المعرفيّة التي يمكن أن تشغل عليه أمة ما، وهو أحد أوجه الحيويّة أمام الهويّة الإسلاميّة، ومن هنا تأتي الهرمنيوطيقا بوصفها إحدى الآليّات المعرفيّة والفلسفيّة الممكنة لتحقيق هذا الربط بين النصّ المقدّس والواقع الخارجيّ المعيش.

ومن هذا المنطلق، تقدّم هذه المقالة بحثاً نقديّاً وتأصيليّاً لأصل تصوّر الشيخ محمد مجتهد شبستري بخصوص هرمنيوطيقا القرآن والسنة من جهة المباني التصرّويّة، ومراجعة حركيّة صاحب النصّ المقدّس والظهور العرفيّ في طول المقترّب التأويليّ الهرمنيوطيقيّ، بكيفيّة تسمح بالحفاظ على المصدريّة المتعالية؛ بوصفها إحدى أهم مصاديق الجري العمليّ للنصّ المقدّس، بمعنى العمل على تقديم مطارحة نقدية لما تمّ وضعه من تصوّرات، ومن ثمّ السعي إلى إعادة بنية النقاش بطرح تصوّر جديد في طول العمليّة النقدية، وكيفية التعامل مع النصّ المقدّس بما هو إطار معياريّ منفتح على تعولم جديد ناقض للانسدادات الكوكبيّة الجديدة، أو بشكل أدقّ: كيفية تحوّل النصّ المقدّس إلى حالة أثرية من أجل لحظة عالميّة جديدة، تهدم المباني القائمة، وتعطي فسحةً أو مساحةً تصديقيّةً للحظة عولميّة جديدة.

سقوط وقيام - قراءة في النصوص المقدسة (إر 50:1-20) -

د. المونسيور بولس الفغالي

تقدّم هذه المقالة قراءة في نماذج من النصوص المقدسة (إر 50:1-20)؛ من خلال قراءة الأقوال النبوية على الأمم؛ لترسم أمامنا مصير بابل الماضية إلى الخراب وإسرائيل (أي يهوذا وإسرائيل معًا) التي يعيد الربّ بناءها ويُرجع الشعب إلى أرضه؛ وذلك من خلال مقارنة بين ما ورد في كلّ من: النصّ الإرميائيّ في العبريّة (النصّ الماسوريّ)، واليونانيّة (السبعينيّة)، والسريانيّة (البسيطة). والخلوص إلى أنّ مردّ الاختلاف بين هذه النصوص الثلاثة هو إفهامنا أنّ كلمة الله ليست حرفًا جامدًا ميتًا، بل هي حيّة بحياة شعب الله.

فإذا كنّا نؤمن بأنّ الربّ هو الإله الحيّ، فكلمته تكون حيّة. فلم تنزل كلمة الله قطعة واحدة، في لغة محدّدة هي العبريّة أو اليونانيّة أو السريانيّة أو العربيّة... فالله الذي يضع معرفته في القلوب يسمح للقلوب أن تكتبها في زمن معيّن وفي مكان معيّن. وبما أنّ البشر كتبوها، فقد صارت كلمة بشريّة نحاول أن نقرأها، نشرحها، نفهمها في الإطار الذي كُتبت فيه. ولكنّ إذا تبدّل الإطار، فلن يتطوّر المعنى؛ وإنّما يغتني، فيجعل الكاتب هذا النصّ «الإلهيّ» يغذي المؤمنين في أيّامه. فشرح الكتاب المقدّس ليس عالم آثار، بل همّه أن تصبح كلمة الله حاضرة، حيّة، فاعلة، في هذا الآن وفي هذا المكان.

إنّ عمق النصّ لا يتبدّل؛ لأنّه في الأصل وحي من الله لأحد أنبيائه. لكنّ تطبيقه على السامعين يأخذ منحى آخر؛ فكلمة الربّ هي هي في الماضي واليوم وكلّ يوم؛ لأنّها في النهاية شخص يسوع المسيح الذي «هو هو أمس واليوم وإلى الأبد».

ترتيب مقالات مندرج در این شماره: سال بیست و یکم، شماره 36/

زمستان - بهار 2017

➤ پرونده ویژه این شماره: هرمنوتیک در بستر فهم متن دینی - بین دیالکتیک تفسیر و تاویل

1. متن دینی از فهم تا رهیافتگی - پژوهشی در اوهام هرمنوتیک
2. فلسفه هرمنوتیک و قابل تاویل بودن متن - خصومت یا ارتباط؟
3. هرمنوتیک دینی - کلیدی جامع برای متن کهکشانی
4. فراز و فرود - نگاهی به متون مقدس (ار 50: 1-20)

➤ پرونده تحقیقات و پژوهش ها:

5. ملت بنی ولایت فقیه در اندیشه امام خمینی
6. قابل تاویل بودن فهم

➤ پرونده مطالعات علمی:

1. تحلیل مبانی هرمنوتیک نزد شلایر ماکر

➤ چکیده مقالات این شماره:

1. چکیده به زبان عربی
2. چکیده به زبان فارسی
3. چکیده به زبان انگلیسی

نشریه «حیات طیبه» در شماره کنونی با عنوان «هرمنوتیک در بستر فهم متون دینی - بین دیالکتیک تفسیر و تاویل» موضوع هرمنوتیک و موارد تطبیق آن در متون دینی را در قالب چهار مقاله از پژوهشگران و کارشناسان این حوزه مورد بررسی قرار داده است:

متن دینی از فهم تا رهیافتگی - پژوهشی در اوهام هرمنوتیک شیخ اسعد بن علی قیداره

پژوهشگران اسلامی در برخورد با متون دینی و تفسیر و تاویل و فهم آن، مکاتب و رویکردهای متعددی اختیار کرده اند. هر کدام از این مکاتب برای قابل فهم کردن متون دینی، مفاهیم و ساز و کارهای خاص خود را ترویج می کند. یکی از این رویکردها، هرمنوتیک است که ابتکاری از سوی غربی ها به شمار می آید و برآمده از سیر تحول اندیشه و فلسفه غربی است و با همه اختلافاتی که در نحوه طرح این مساله وجود دارد از بحرانی حکایت می کند که نسبت به موضوعات مختلفی همچون انسان و حقیقت و زبان و دین و.. گریبانگیر عقل غربی شده است.

در این میان و همزمان با نفوذ و راهیابی این مفهوم به محافل دینی و عرصه های اندیشه ای و تمدنی، لازم بود در خصوص بستر فلسفی خاص این مفهوم تذکر داده می شد و اینکه چطور مسیر بحران زده مدرنیسم چنین نتایج طبیعی را با خود به همراه آورده است! و نیز تاکید می شد که فلسفه اسلامی به خاطر ویژگی های خاصی که دارد هیچ نسبتی با اینگونه رویکردها ندارد.

خلاء علمی و معرفتی موجود در زمینه نقد مناهج علوم دینی و ارتقا بخشی آن به ویژه در زمینه پژوهش و تحقیقات لغوی و علم بلاغت و اصول و شیوه های استنباط فقهی و مناهج تفسیری، بر ما ایجاب می کند چشم انداز و راه حلی برای همه این چالش ها در دو بعد زیر ارائه دهیم:

1. کار گذاشتن و عبور از توهّمات هرمنوتیک از طریق تاکید بر نگاه هستی شناسانه اسلامی و ارتقا بخشی به پرسش فلسفی.

2. بستر سازی معرفتی برای منهج جایگزین از طریق اعتبار بخشی مجدد به تاریخ علوم و راه اندازی فلسفه علوم اسلامی و بررسی دقیق هویت قرآن کریم و موضوعات مطرح شده در آن و انتظاراتی که نسبت به آن وجود دارد و انتقال بنیادین از فهم به رهیافتگی.

فلسفه هرمنوتیک و قابل تاویل بودن متن - خصومت یا ارتباط؟ شیخ شفیق جرادی

این مقاله به تاریخچه هرمنوتیک در فضای تفکر غربی پرداخته و آن را جریانی می داند که به مرور رویکردها و اهداف متنوعی پیدا کرده و سرانجام در کارکرد جدید فلسفی یعنی «درک فهم» استقرار پیدا کرده است. تاثیراتی که این بحث به طور کلی بر عقل عربی و اسلامی داشته و تطبیق این تاثیرات بر قابل تفسیر بودن اسلامی و نیز بیان تفاوت های بین هرمنوتیک و قابل تاویل و تفسیر بودن متون دینی از دیگر مباحثی است که مقاله حاضر به آن می پردازد و اینکه آیا این دو با یکدیگر سازگاری دارند یا نوعی مغایرت نشات گرفته از طبیعت و سرشت عقل و این موضوع بین آنها برقرار است؟ توضیح رابطه بین متون دینی و فلسفه و تلاش برای ارتباط دادن بین قابلیت تفسیر و تاویل متن قرآنی با متون دینی رسیده از معصومان، از دیگر موضوعات مطرح شده در این نوشتار است، همچنین با بررسی برخی نمونه ها از ادعیه صحیفه سجادیه امام زین العابدین علیه السلام، به ویژگی قابل تاویل بودن متون دعایی معصومان پرداخته شده است.

هرمنوتیک دینی - کلیدی جامع برای متن کهکشانی دکتر عبدالعالی العبدونی

پرسش هایی که درباره متون مقدس مطرح می شود در زمره عالی ترین طرح های معرفتی است که می تواند ذهن امت ها را درگیر خود سازد و نشان دهنده پویایی هویت اسلامی است. اینجاست که هرمنوتیک به عنوان یکی از ابزارهای معرفتی و فلسفی که قدرت برقراری ارتباط بین متن مقدس و واقعیت بیرونی را دارد مطرح می شود.

بر همین اساس، مقاله حاضر پژوهشی نقادانه و ریشه ای به نگرش محمد مجتهد شبستری به مبانی مفهومی هرمنوتیک قرآن و سنت ارائه کرده است. بازنگری در پویایی صاحب متون مقدس و ظهور عرفی در امتداد تاویل هرمنوتیکی به گونه ای که منبع متعالی به عنوان یکی از مهمترین مصادیق پویندگی و روان بودن عملی متن مقدس در آن محفوظ بماند، بدان معنا که نسبت به مفاهیم موجود نقادی صورت گرفته و بحث به گونه متفاوتی از قبل و با بهره گیری از مفاهیم جدیدتر پی ریزی شود. اینکه چطور می توان با متن مقدس به گونه ای برخورد کرد که به عنوان چارچوب و راهی به سوی عالم جدیدی متفاوت از بن بست های کهکشانی جدید نوین به آن نگریسته شود. یا به صورت دقیقتر: چگونه می توان متن مقدس را به یک حالت تاریخی عالمگیری تبدیل کرد که در آن بناهای موجود فرو می ریزد و فضا برای باور لحظه جدید جهانی شدن فراهم می شود.

فراز و فرود - نگاهی به متون مقدس (ار 50: 1-20)

د. مونسینور بولس الفغالی

این مقاله، بخش هایی از کتاب مقدس (ار 50: 1-20) و سخنان پیامبر با مردم و سرنوشت بابل که به ویرانی منجر شد و مبحث اسرائیل (یهودا و اسرائیل) و بازسازی این سرزمین به دست خدا و بازگرداندن مردم به سرزمین شان را مورد بررسی قرار داده و مطالب موجود در این زمینه را در: متن ارمیایی در زبان عبری (متن ماسوری)، یونانی (سبعینی) و سریانی (ساده) با یکدیگر مقایسه می کند. نتیجه ای که از این مقایسه به دست می آید این است که سخن خدا یک حرف جامد و خشک و مرده نیست بلکه یک موجود زنده است که از زنده بودن «امت خدا» روح و حیات می گیرد.

اگر ما بر این باوریم که پروردگار یک خدای زنده است، سخن و کلام او نیز با این باور زنده خواهد ماند. کلام خداوند در قالب یک قطعه خاص و به زبانی خاص مانند عبری و یونانی و سریانی و عربی نازل نشده است. خدایی که معرفت خود را به دلها الهام می کند اجازه می دهد تا قلب ها این دانش و معرفت را در زمان و مکان خاصی به رشته تحریر درآورند. از آنجا که کار نگارش این معرفت به دست بشر انجام گرفته است سرشت و خوی بشری گرفته است برای همین است که ما برای خواندن و توضیح دادن آن و درک و فهم آن در قالبی که نوشته شده تلاش می کنیم. در صورت تغییر قالب و چارچوب، تغییری در معنا حاصل نمی شود بلکه بر غنای آن افزوده می شود. نویسنده کاری می کند که این متن «الهی» در عصرهای مختلف مومنان را سیراب کند. تفسیرگر کتاب مقدس، باستان شناس نیست، بلکه می کوشد تا کلام خدا در تمامی زمان و مکان ها حضور زنده و موثری داشته باشد.

عمق متن تغییر نمی کند چرا که متن در اصل، وحی خداوند به یکی از پیامبران است. اما تطبیق آن بر مستمعین بحث دیگری است. کلام خداوند در گذشته، حال و همه زمان ها یکی بیشتر نیست زیرا این کلام در نهایت شخص عیسی مسیح است که «دیروز، امروز و تا ابد» خودش است.

Downfall and rising – reading in scared texts (Jeremiah 50: 1-20)

Dr. / Al-monsieur Pauls Al-Faghaly

This article presents a reading in models from scared texts (Jeremiah 50: 1-20) through reading prophetic sayings about nations to draw in front of us destiny of past Babylon to destruction and Israel (i.e. Yehuda and Israel together) which the god rebuilds and make people return back his land. This is achieved though comparing between what is mentioned Jeremiah text in Hebrew (The Masoretic Text), Greek (Septuagint), and Syrian (alsheta) and concluding that reason for difference between these three texts is our understanding that the word of god or logos is not a dead concrete letter but that it is alive with life of people god.

If we believe that god is the alive god, then his word (logos) is alive. logos wasn't given as one piece in a specific language which is (Hebrew, Greek, Syrian, or Arabic). god who puts his knowledge in hearts, allows hearts to write it in specific time and specific place. As people wrote it, it changes to be a human word which could be read, explained, and understand in the framework in which it is written. But, if this framework is altered, meaning will not develop but enriches. The writer makes these scared text be nourished believers in his time. Explainer of the Bible is not an archeologist. His interest is to make god's word: present, alive, active in this time and place.

Deepness of a text does not alter, as it is originally oracle from god to his prophets though its application on listeners takes another direction. god's word is the same in the past, today and every day as it is finally character of Jesus who is who the same yesterday, today and every day.

Religious Hermeneutics –a universal key to cosmic text.

Dr. / Abdelaly Al-Abdony

Interrogation of scared text is considered one of the most valuable cognitive researches that a nation could work in. It is one of the faces of vitality in front of Islamic identity. so Hermeneutics comes from here as considered one of the possible cognitive and philosophical procedures to achieve this connection between scared text and external reality living.

From this perspective, this article provides a critical research for sheikh Mohamed's Mojtaheed Shebstry conceptualization which is related to hermeneutics of Qur'an and Suna from perspective of conceptual structures, revising movability of scared text owner and manifestation of knowledge beside interpretation Hermeneutical by way which preserves transcendent infinity as considered one of the truths of scientific course of scared text. namely, this means an attempt to provide a critical review of given concepts. Then, it seeks to rebuilding debate via giving new conceptualization in the critical process. It also aims to illustrate how to deal with scared text with a standard framework opened to a new globalization that contrasts new cosmic closings. More accurately; how a scared text shifts to be an archeological case for a new international moment which destroys structures and gives a believing space for a new globalization moment.

الحكمة
الطبية

السنة 21
العدد 36
شتاء- ربيع 2017 م

ملخص ملف العدد

ملخص
باللغة الإنكليزية

198

Philosophy of Hermeneutics and text Hermeneutics – a contrasting or continuity relationship.

Shiekh: Shafik Geradi

This article tackles “Path of Hermeneutics in Incubator western thought” as considered a trend with various attitudes and purposes until it reached or even reached a new philosophical function which is understanding comprehension, its effects on Islamic Arabic mind in general, its effects on Islamic Hermeneutics. Then, it illustrates the difference between it and Hermeneutics of religious text. Do they have a relationship of similarity? (Or) is their relationship based on differences including privacies related to nature of mentality and topic? Then, it illustrates the relationship between religious text Hermeneutics and philosophy, tending to associate Quranic text Hermeneutics with Hermeneutics of conserved text, illuminating features of invocative text Hermeneutics for conserved through model of supplications of genuflected leaf (sahft aladia alsgadia) by Imam Zain Al-Abdeen.

approach through reconsidering of sciences history and foundation of religious sciences philosophy, an accurate refining of Holy Quran identity and its topics and origination central shift from comprehension to the guidance.

“Religious text from comprehension to the guidance – a study in illusions of Hermeneutics”

Sheikh: Al-Asaad bin Ali Qidara

There are various schools and trends with some Islamist researchers that have appeared and dealt with religious texts for the purpose of its interpretation, explanation and comprehension. These schools ask for their concepts and techniques to proximate religious texts to understanding. One of These trends: Hermeneutics, which is considered a western creation that follows developmental context of western thought and western culture. It reflects, in its depth and within difference of its approaches- the crisis of western mind in locating among human, truth, reality, language and religion.

With all of the above mentioned, it was necessary to tackle this concept in religious horizons and its penetration of our cognitive and cultural fields. It was also necessary to remind special philosophical thought, and how it is considered a natural excretion of critical path of modernization as well as concentrating particularity of Islamic philosophical situation and its unsuitability with attitudes like this.

This emptiness or scientific cognitive semi-emptiness at the level of criticizing religious sciences and their development especially in rhetorical linguistic studies and researches as well as emptiness in foundational research and jurisprudence deduction methodologies and interpretation approaches necessitate providing a vision and solution project for these challenges. This includes two levels as follows:

1. Passing illusions of Hermeneutics through concentrating on comical Islamic vision as well as developing philosophical question.
2. Founding for the cognitive background of the alternative

Journal of “Al-Hayat Al-Tayba” has tackled, in this volume, a file entitled “Hermeneutics in the context of religious text comprehension- between modernism of interpretation and explanations “ - topic of Hermeneutics and its application on religious texts. A group of researchers and specialists have illuminated this topic within four articles according to the following order:

الحياة
الطيبة

السنة 21
العدد 36
شتاء- ربيع 2017 م

ملخص ملف العدد

ملخص باللغة الإنكليزية

202

Order of articles within this volume

36/the 21st year/winter-spring 2017

➤ **File of this volume: Hermeneutics in the context of religious text comprehension between Modernism of interpretation and explanations.**

1. Religious text from understanding to the guidance – a study in illusions of Hermeneutics.
2. Philosophy of Hermeneutics and text Hermeneutics – a contrasting or continuity relationship.
3. Religious Hermeneutics – a universal key to cosmic text.
4. Downfall and rising – reading in scared texts (Jeremiah 50: 1-20)

➤ **Researches and studies:**

1. Imam Khomeini's worldview about the reality of the nation: between religious reference and welayat al fakih
2. Hermeneutics of understanding.

➤ **Scientific readings:**

1. Analysing structures of Hermeneutics for Schleiermacher.

➤ **Abstract of this volume file:**

1. An abstract in Arabic language.
2. An abstract in Persian language.
3. An abstract in English language.

➤ **Berth of life:**

1. Outline of volume no. (37).
2. Outline of volume no. (38).
3. Outline of volume no. (39).
4. Outline of volume no. (40).
5. Outline of volume no. (41).
6. Outline of volume no. (42).

